

ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

(Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 3535)

14 Ιουνίου, 2005

[ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΙΔΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΥ,
ΧΑΤΖΗΧΑΜΠΗΣ, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Δ/στές.]

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΥΨΟΥ ΚΑΙ ΓΥΨΟΣΑΝΙΔΩΝ ΛΤΔ,

Εφεσείουσα,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ

1. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ,
2. ΕΦΟΡΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ,

Εφεσιβλήτων.

N. Παρτασίδου για Π. Πολυβίου και Γ. Τριανταφυλλίδη, για την
Εφεσείουσα.

A. Χριστοδουλίδου, Ανώτερη Δικηγόρος της Δημοκρατίας, εκ μέρους του
Γενικού Εισαγγελέα, για τους Εφεσιβλήτους.

Κωνσταντινίδης, Δ.: Την ομόφωνη απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει
ο Δικαστής Δ. Χατζηχαμπής.

Α Π Ο Φ Α Σ Η

ΧΑΤΖΗΧΑΜΠΗΣ, Δ.: Το θέμα που εγείρεται στην έφεση είναι ένα, είναι καθαρά νομικό και αφορά την ερμηνεία του νόμου - του άρθρου 47(Α) των περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμων το οποίο προνοεί:

"Οποτεδήποτε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, η οποία ελέγχεται από όχι περισσότερα από πέντε πρόσωπα, παραχωρεί δάνειο ή οποιαδήποτε άλλη χρηματική διευκόλυνση σε διευθυντές ή μετόχους της ή σε συγγενείς τους μέχρι και του δευτέρου βαθμού συγγενείας, ο Έφορος δύναται να θεωρήσει ότι καταβάλλεται στην εταιρεία τόκος προς εννέα τοις εκατόν (9%) ετήσια επί του ποσού του δανείου."

Στην Εφεσείουσα επεβλήθη φορολογία επί νοητού τόκου 9% δυνάμει του εν λόγω άρθρου ως προς μερίσματα τα οποία η Εφεσείουσα εδικαιούτο ως ιδιοκτήτρια μετοχών της εταιρείας Τσιμεντοποιεία Βασιλικού Λτδ και τα οποία εισέπραξε άλλη εταιρεία, η Ελληνική Μεταλλευτική Εταιρεία Λτδ (ΕΜΕ), η οποία έχει τη συντριπτική πλειοψηφία των μετοχών της Εφεσείουσας. Η Εφεσείουσα δεν αμφισβήτησε ότι η εισπραξη των εν λόγω μερισμάτων από την ΕΜΕ μπορούσε να θεωρείται δάνειο ή χρηματική διευκόλυνση ώστε να έχει εφαρμογή το άρθρο 47(Α). Υποστήριξε όμως ότι το άρθρο 47(Α) έχει εφαρμογή προκειμένου περί δανείου ή χρηματικής διευκόλυνσης μόνο προς φυσικά πρόσωπα που είναι διευθυντές ή μέτοχοι

της ή προς συγγενείς αυτών και όχι προς νομικά πρόσωπα όπως είναι η ΕΜΕ. Και τούτο ιδιαιτέρως εν όψει της αναφοράς στο άρθρο 47(A) "ή και συγγενείς τους μέχρι και του δευτέρου βαθμού συγγενείας", που υποδηλώνει, κατά την Εφεσείουσα, ότι η όλη πρόνοια συναρτάται προς φυσικά πρόσωπα και μόνο.

Ο αδελφός μας Δικαστής ο οποίος επελήφθη της προσφυγής της Εφεσείουσας κατά της φορολογίας απέρριψε τη θέση αυτή. Ακολουθώντας δύο προηγούμενες αποφάσεις (*Εταιρεία Γύψου και Γυψοσανίδων Ατδ ν. Δημοκρατίας, 44/2000 και 45/2000, 9.8.2002, και Αφοί Συκοπετρίτη Ατδ ν. Εφόρου Φόρου Εισοδήματος (1995) 4(Γ) ΑΑΔ 2098*), είπε (σ. 4):

"Κατά την άποψή μου, η διάζευξη «ή σε συγγενείς τους ...» αναφέρεται απλώς στην περίπτωση όπου οι μέτοχοι τυγχάνει να είναι φυσικά πρόσωπα. Δεν υπονοεί ότι, στην περίπτωση όπου οι μέτοχοι είναι νομικά πρόσωπα, το άρθρο 47(A) δεν εφαρμόζεται."

Με την έφεση επιδιώκεται ανατροπή της προσέγγισης του αδελφού μας Δικαστή. Με κύριο έρεισμα την αναφορά στο άρθρο 47(A) "ή σε συγγενείς τους μέχρι και του δευτέρου βαθμού συγγενείας", η Εφεσείουσα υποστηρίζει ότι ο κανόνας της αυστηρής γραμματικής ερμηνείας του άρθρου 47(A) δεν αφήνει περιθώρια άλλης αντίληψης παρά ότι εννοούνται

μόνο φυσικά πρόσωπα όχι μόνο ως οι "συγγενείς" αλλά και ως οι "διευθυντές ή μέτοχοι".

Δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με τη θέση αυτή ούτε ως θέμα γραμματικής ερμηνείας ούτε ως θέμα ερμηνείας γενικά. Η Εφεσείουσα, επικαλούμενη τη γραμματική ερμηνεία, αντιστρέφει τα πράγματα, επιδιώκοντας, με αφετηρία το επί μέρους, να περιορίσει το όλο. Δοθέντος ότι νομικά πρόσωπα μπορούν να είναι διευθυντές και μέτοχοι εταιρείας, ακριβώς η γραμματική ερμηνεία του όρου διευθυντής και μέτοχος δεν μπορεί να τον περιορίσει σε φυσικά πρόσωπα. Βασική πρόθεση του νομοθέτη ήταν έτσι να αναφερθεί τόσο σε φυσικά όσο και σε νομικά πρόσωπα. Ο νομοθέτης ηθέλησε όμως να επεκτείνει τις πρόνοιες του άρθρου 47(A) και στην περίπτωση που, προκειμένου περί διευθυντή ή μετόχου που είναι φυσικό πρόσωπο, το δάνειο ή η χρηματική διευκόλυνση παραχωρείται σε στενό συγγενή του. Αλλά αυτή μπορεί να είναι μια μόνο πιθανή περίπτωση και δεν αποτελεί κριτήριο για κάθε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 47(A). Ούτε εξ άλλου κατεδείχθη οποιαδήποτε λογική που να εξηγεί γιατί ο νομοθέτης να ήθελε το άρθρο 47(A) να ισχύει μόνο ως προς φυσικά πρόσωπα.

Ἡ ἔφεση αποτυγχάνει και απορρίπτεται με ἔξοδα υπέρ της Εφεσίβλητης και εναντίον της Εφεσείουσας.

Δ.

Δ.

Δ.

Δ.

Δ.

/ΚΧ"Π